

XIX. Yüzyıl Britanya Süreli Yayınlarında Osmanlılar ve Türkler -III-

Uygur KOCABAŞOĞLU

The *Fortnightly Review* *Mayıs 1865-Aralık 1900 [1928]*

“Siyaset, edebiyat, felsefe, bilim ve sanatlar konusunda farklı kafaların önyargısız ifade aracı” olmak amacıyla onbeş günde bir yayınlanmaya başlayan *The Fortnightly Review* Victoria İngiltere’sinin itibarlı dergilerinden birisiydi. George Elliot, Antony Trollope, Frank Harris, John Morley ve T. H. Huxley yazar, editör ve sahip olarak dergiye katkıda bulundular. Bu büyük isimlere rağmen ticari yönden çok başarılı olamayan dergi, 1866 yılından itibaren aylık olarak yayınlandı. İlk günlerde 1.400 dolaylarında olan tirajı, 1872’de 2.500’e, 1886 yılında Frank Harris’in yönetimi adeta zorla ele geçirmesinden sonra 5.000’in üzerine çıktı. Ekonomik ve teknik konular da dahil pek çok değişik konuda son derece nitelikli yazıların yer aldığı dergiyi, diğerlerinden ayıran özelliğin “liberalizm, özgür-düşünce ve araştırma” olduğu söylenebilir. John Stuart Mill, Herbert Spencer, H. G. Wells, J. Bernard Shaw, Rudyard Kipling ve Henry Sidgwick gibi yazarların kalem oynattığı dergide, Britanya Radikalizminin, Faydacılığın, Pozitivizmin ve Darwinci evrimciliğin temsilcilerinin etkili oldukları söylenebilir. Bununla birlikte derginin esas itibarıyla pozitivizmin sözcülüğünü yaptığını söylemek doğru olur. Dergi ayrıca, Joseph Mazzini, Peter Kropotkin, Emilio Castelar gibi değişik uluslardan yazarlara da sayfalarını açmıştı. 1865-1900 yıllarında dergide yayınlanan 4.556 makale içinde 103 makalenin (% 2.2) Osmanlılara ve Türklere ilişkin olması dergiyi bizim açımızdan da önemli kılmaktadır.

- Cilt 6 (Ekim 15, 1866):** Adam Gielgud, “European Turkey and its Subject Races”, s. 605-619.
- Cilt 15 (Şubat 1871):** Humprey Sandwith, “A Heterodox View of the Eastern Question”, s. 240-254.
- Cilt 19 (Mart 1873):** Humprey Sandwith, “Servia and It’s New Prince”, s. 304-315.
- Cilt 24 (Aralık 1875):** Edward A. Freeman, “The True Eastern Question”, s. 747-769.
- Cilt 25 (Şubat 1876):** George Campbell, “Our Dealings with Egypt and the Possible Results”, s. 157-173.
- Cilt 26 (Eylül 1876):** Albert Rutson, “Turkey in Europe”, s. 275-306.
- Cilt 26 (Aralık 1876):** James Bryce, “Russia & Turkey”, s. 793-808.
- Cilt 27 (Ocak 1877):** H. M. Havelock-Allan, “Constantinople & Our Road to India”, s. 119-134.
- Cilt 27 (Şubat 1877):** Rawland Bleunerhassett, “The Reform of the Ottoman Empire”, s. 220-236.
- Cilt 27 (Mayıs 1877):** Leonard Courtney, “Our Eastern Policy”, s. 603-626.
- Cilt 29 (Şubat 1878):** Emile de Laveleye, “England and the [Franco-Turkish] War”, s. 153-166.
- Cilt 29 (Nisan 1878):** George Campbell, “The Resettlement of the Turkish Dominions”, s. 543-559.
- Cilt 29 (Mayıs 1878):** Goldwin Smith, “The Eastern Crisis”, s. 647-661.
- Cilt 30 (Haziran 1878):** James Bryce, “The Future of Asiatic Turkey”, s. 925-936.
- Cilt 30 (Ağustos 1878):** Samuel Laing, “The Convention with Turkey”, s. 159-174.
- Cilt 30 (Aralık 1878):** Alfred A. Wheeler, “The Russians in Armania”, s. 852-866.
- Cilt 31 (Mayıs 1879):** George Campbell, “The Situation in Egypt”, s. 787-797.
- Cilt 32 (Eylül 1879):** W. Kinnaird Rose, “Macedonia”, s. 414-439.
- Cilt 33 (Şubat 1880):** Laurence Oliphant, “Turkish Facts and British Fallacies”, s. 161-176.
- Cilt 33 (Mart 1880):** Leonard Courtney, “Turkish Fallacies and British Facts [Reply to Mr. Oliphant]”, s. 358-374.
- Cilt 34 (Temmuz 1880):** Wilfrid Scawen Blunt, “The Sultan’s Heirs in Asia”, s. 16-30.
- Cilt 34 (Ağustos 1880):** D. C. Lathbury, “The European Concert: The Great Powers and the Eastern Question”, s. 200-209.
- Cilt 36 (Ağustos 1881):** Wilfrid Scawen Blunt, “The Future of İslam” (Part I), s.204-223.
- Cilt 36 (Eylül 1881):** * Valentine Chirol, “Bulgaria”, s. 284-293.
** Wilfrid Scawen Blunt, “The Future of İslam” (Part II), s.315-332.

- *** Walter C. Perry, "The Recent Excavation in Pergamon", s.333-345.
- Cilt 36 (Ekim 1881):** Wilfrid Scawen Blunt, "The Future of Islam" (Part III), s. 441-458.
- Cilt 36 (Kasım 1881):** Wilfrid Scawen Blunt, "The Future of Islam" (Part IV), s. 585-602.
- Cilt 37 (Ocak 1882):** Wilfrid Scawen Blunt, "The Future of Islam" (Part V), s.32-48.
- Cilt 37 (Şubat 1882):** A. C. Lyoll, "The Relation of Religion to Asiatic States", s. 137-154.
- Cilt 38 (Temmuz 1882):** John Morley, "Egyptian Policy: A Retrospect", s. 94-123.
- Cilt 38 (Ağustos 1882):** William Rathbone, "Great Britain and the Suez Canal", s. 234-240.
- Cilt 38 (Kasım 1882):** * Samuel W. Baker, "Reform of Egypt", s. 535-547.
- ** A. J. Wilson, "The Eleventh Plague of Egypt", s. 656-667.
- Cilt 38 (Aralık 1882):** Emile de Laveleye, "Egypt for the Egyptians", s.748-761.
- Cilt 39 (Ocak 1883):** George Campbell, "Reconstruction in Egypt", s. 38-50.
- Cilt 39 (Nisan 1883):** * F. J. Goldsmith, "Egypt: Non-political Control in Egypt", s.27-38.
- ** T. E. Holland, "Egypt: The International Position of the Suez Canal", s. 39-49.
- Cilt 40 (Ağustos 1883):** * Leon Say, "France & England in Egypt", s. 153-162.
- ** C. R. Conder, "France and Syria", s. 227-243.
- Cilt 40 (Eylül 1883):** * Laurence Oliphant, "Politics in Lebanon",s. 305-314.
- ** Carl Malortie, "Egypt for the Egyptians", s.327-343.
- Cilt 40 (Kasım 1883):** A. G. H. Beaman, "The Restoration in Egypt", s.626-638.
- Cilt 40 (Aralık 1883):** A. M. Broadley, "Turkish Intrigues in Egypt", s. 855-869.
- Cilt 41 (Mayıs 1884):** Halil Ganem, "Europes Stake in the Soudan", s.645-654.
- Cilt 42 (Ağustos 1884):** R. T. Reids, "Our Obligations in Egypt", s. 199-210.
- Cilt 43 (April 1885):** V. H. P. Caillard, "Albania and the Albanians", s. 461-475.
- Cilt 43 (Haziran 1885):** Julian Goldsmith, "Ismail: A Vindication", s. 741-752.
- Cilt 44 (Ekim 1885):** Arthur Nicolson [?], "Men and Manners in Constantinople", s. 491-505.
- Cilt 44 (Aralık 1885):** Vincent Caillard, "The Bulgarian Imbroglia", s. 840-851.
- Cilt 45 (Mart 1886):** Lucien Wolf [Diplomaticus], "The Eastern Question: Turkey and Macedonia", s. 409-413.
- Cilt 46 (Eylül 1886):** * Samuel W. Baker, "Russia & England: Batoum and Cyprus (No.1)", s. 372-382.
- ** Armin[us] Vambery, "Russia and England: Batoum and Cyprus", s. 382-387.
- Cilt 46 (Kasım 1886):** G. de Hennin, "The Coming Crisis in Turkey", s. 563-574.

- Cilt 48 (Aralık 1887):** G. de Hennin, "A Partition of Turkey", s. 862-866.
- Cilt 49 (Ocak 1888):** Francis Duncan, "The Prospect of Egypt in 1888", s. 109-111.
- Cilt 50 (Temmuz 1888):** J. D. Bourchier, "Through Bulgaria with Prince Ferdinand", s. 39-56.
- Cilt 52 (Temmuz 1889):** J. D. Bourchier, "In the Balkans with Prince Ferdinand", s. 38-56.
- Cilt 52 (Ağustos 1899):** W. D. Hogarth, "The Present Discontent in Cyprus", s.245-253.
- Cilt 52 (Ekim 1889):** John Welsh, "Last Days of the Ottoman Empire", s. 538-550.
- Cilt 52 (Aralık 1889):** J. D. Bourchier, "The Sentinel of the Balkans", s. 806-822.
- Cilt 54 (Ağustos 1890):** A. J. Dillon [E. B. Lawin], "Armenia and the Armenian People", s. 258-273.
- Cilt 55 (Ocak 1891):** J. D. Bourchier, "On the Blacksea with Prince Ferdinand", s. 82-101.
- Cilt 55 (Mart 1891):** A. Hulme Beaman, "The Macedonian Question", s. 427-438.
- Cilt 55 (Haziran 1891):** A. Hulme Beaman, "Bulgars and Serbs", s. 963-976.
- Cilt 57 (Haziran 1892):** W. T. Marriot, "Egypt 1882-1892", s. 782-794.
- Cilt 60 (Kasım 1893):** Cope Whitehouse, "How to Save Egypt?", s. 655-664.
- Cilt 61 (Nisan 1894):** Frederic Harrison, "Constantinople as a Historic City", s. 438-458.
- Cilt 61 (Mayıs 1894):** Frederick Harrison, "The Problem of Constantinople", s. 614-633.
- Cilt 62 (Ekim 1894):** * Evelyn Wood, "The Crimea in 1854 and 1894", s. 469-497.
** Frederic Carrel, "In Syria", s. 562-573.
- Cilt 62 (Kasım 1894):** Evelyn Wood, "The Crimea in 1854 and 1894", s.593-617.
- Cilt 62 (Aralık 1894):** Evelyn Wood, "The Crimea in 1854 and 1894", s. 845-872.
- Cilt 63 (Ocak 1895):** Evelyn Wood, "The Crimea in 1854 and 1894", s. 101-122.
- Cilt 63 (Şubat 1895):** * Richard Davey, "Turkey and Armenia", s. 197-210.
** Evelyn Wood, "The Crimea in 1854 and 1894", s. 285-310.
- Cilt 63 (Nisan 1895):** W. T. Marriott, "The Situation in Egypt", s. 510-525.
- Cilt 64 (Temmuz 1895):** * Richard Davey, "The Present Condition of the Mohammedan Women in Turkey", s. 53-66.
** W. T. Marriot, "Zebehr Pasha", s. 101-112.
- Cilt 64 (Kasım 1895):** Richard Davey, "The Sultan and His Harem", s. 790-799.
- Cilt 65 (Ocak 1896):** *Richard Davey, "The Sultan and His Priests", s. 1-17.
** Rafiüddin Ahmad, "In Defence of Islam", s. 165-176.
- Cilt 65 (Şubat 1896):** * [W], "The Two Eastern Questions", s. 193-208.

- ** Malcolm MacColl, "Armenia and Transvaal", s. 313-329.
- Cilt 65 (Mart 1896):** E. J. Dillon, "The Fiasco in Armenia", s. 341-358.
- Cilt 65 (Nisan 1896):** * Arthur Griffiths, "Egypt and Its Frontier", s. 499-509.
- ** Edward Dicey, "Russia and bulgaria", s. 663-676.
- Cilt 66 (Ekim 1896),** J. W. Gambier, "Eastern Question Far and Near: The Turkish Question in Its Religious Aspect", s. 521-535.
- Cilt 66 (Kasım 1896):** Thomas Gibson Bowles, "The Cyprus Convention", s. 626-634.
- Cilt 66 (Aralık 1896):** * Constance Sutcliffe, "Turkish Guilds", s. 820-829.
- ** Karl Blind, "Young Turkey", s. 830-843.
- Cilt 67 (Mart 1897):** [A Turkish Patriot], "A Study in Turkish Finance", s. 332-348.
- Cilt 67 (Mayıs 1897):** * [A Turkish Patriot], "A Study in Turkish Reform", s. 639-659.
- ** J. N. Gambier, "Russia on the Bosphorus", s. 757-759.
- *** Lucien Wolf, "The Case Against Greece", s. 772-781.
- **** E. J. Dillon, "Crete and Cretons", s. 782-810.
- Cilt 67 (Haziran 1897):** * Malcolm MacColl, "A Plot Against the British Interests in the Levant", s. 811-824.
- ** Charles Williams, "The Thessalian War of 1897", s. 959-971.
- Cilt 68 (Ağustos 1897):** Bennet Burleigh, "The Greek War As I Saw It", s. 134-150.
- Cilt 68 (Ağustos 1897):** Lucien Wolf, "The Sultan and the Concert", s. 314-320.
- Cilt 69 (Ocak 1898):** Olga Novikoff, "Russia and Her Patients [Turkey, Austria and France]", s. 160-172.
- Cilt 69 (Mayıs 1898):** Edward Dicey, "Egypt: 1881 to 1897", s. 681-699.

Fraser's Magazine

Şubat 1830-Ekim 1882

1830'ların önde gelen siyasi dergilerinden birisiydi. Kendilerini "kilise ve devletin yandaşları" olarak niteleyen dergi çevresindeki muhafazakârlara "ilerici muhafazakârlar" deniyordu! Dergiye katkıda bulunan ünlüler arasında W. Tackeray, T. Carlyle, F. Mahoney'in adı zikredilebilir. Başlangıçtaki liberalliğinden ayrılarak muhafazakârlığa yönelen dergi ilk yıllarda 9.000'e yaklaşan tirajını da koruyamayarak 1880'lerin başında ancak 500 satabilir hale geldi. Özellikle 1841 yılında kurucusu James Fraser'in ölümü üzerine etkisini ve tirajını yitirmeye başladı. Başlangıçtaki etkinliğini ise politika, din ve toplumsal konulardaki konu ve yazar çeşitliliğine bağlamak doğru olur. Elli iki yıl boyunca dergide yayınlanan 6.500 üzerindeki makalenin ancak beşte biri imzalıydı ve % 1'inden biraz fazlası Osmanlılarla ilgiliydi.

- Cilt 7 (Şubat 1833):** “The Greek Revolution”, s. 191-198.
- Cilt 11 (Şubat 1835):** Thomas Wright, “Popular Superstition of Modern Greece”, s. 218-225.
- Cilt 18 (Aralık 1838):** * “A Visit to the Harem of the Pasha of Widdin”, s. 679-686.
** “*Elliot’s Travels in the Three Great Empires of Austria, Russia & Turkey*”, s. 708-724.
- Cilt 20 (Temmuz 1839):** “The Eastern Question”, s. 85-97.
- Cilt 21 (Ocak 1840):** Octavian Blewitt, “Constantinople”, s. 90-106.
- Cilt 21 (Mart 1840):** Octavian Blewitt, “Modern Egypt”, s. 319-331.
- Cilt 21 (Haziran 1840):** Octavian Blewitt, “Modern Greece-Part I”, s. 649-658.
- Cilt 22 (Temmuz 1840):** Octavian Blewitt, “Modern Greece-Part II”, s.81-89.
- Cilt 29 (Ocak 1844):** Julia Pardoe, “An Adventure in Bythnia”, s. 52-67.
- Cilt 47 (Nisan 1853):** “Layard’s Second Visit to Nineveh”, s. 434-444.
- Cilt 47 Mayıs 1853):** “Turkey and the East of Europe in Relation to England and the West”, s. 562-573.
- Cilt 48 (Aralık 1853):** * “The Internal Resources of Turkey”, s. 670-677.
** “The Russo-Turkish Question”, s. 711-726.
- Cilt 49 (Mart 1854):** “Sinope after the Battle [of November 1853 Between the Turkish and the Russian Fleets]”, s. 314-317.
- Cilt 49 (Mayıs 1854):** “The Danube: From Vienna to Constantinople”, s. 571-577.
- Cilt 49 (Haziran 1854):** George Strachey [?], “Germany, Greece and the Scandinavian Powers in Reference to Russia & Turkey”, s. 718-729.
- Cilt 50 (Temmuz 1854):** “Prophecy of the Russians at Constantinople”, s. 25-27.
- Cilt 50 (Ekim 1854):** “The Turk and His Future”, s. 388-392.
- Cilt 51 (Mayıs 1855):** “A Visit to the Yezidi or Devil Worshipers of Armenia”, s. 587-592.
- Cilt 52 (Eylül 1855):** Henry A. Murray, “Burton’s Pilgrimage to El Medinah and Mecca”, s. 318-329.
- Cilt 53 (Şubat 1856):** Mihail Kogalniceanu, “Moldo-Wallachia”, s. 245-252.
- Cilt 53 (Mart 1856),** Henry A. Murray, “The Dead Sea Route and the Pilgrimage to Mecca”, s. 311-326.
- Cilt 54 (Ağustos 1856):** George White-Melville, “A Peep into the Principalities [Wallachia & Moldavia]”, s. 127-139.
- Cilt 54 (Eylül 1856):** Thomas C. Sanders, “Stanley’s *Sinai & Palestine*”, s. 336-345.
- Cilt 54 (Ekim 1856):** “The Bashi-Bazouks (Turkish Soldiers)”, s. 375-392.
- Cilt 54 (Kasım 1856):** “Communication with the Far East [Plea for Suez Canal]”, s. 574-581.
- Cilt 55 (Ocak 1857):** “A Visit to a Model Farm in Asia Minor”, s. 59-63.

- Cilt 55 (Şubat 1857):** “A Visit to Kars While in the Hands of Russians”, s. 160-173.
Cilt 55 (Mayıs 1857): “Excursions in Armenia”, s. 602-611.
Cilt 55 (Haziran 1857): “Abdallah and Saida: A Tale of Mesopotamia”, s. 718-722.
Cilt 56 (Ekim 1857): Robert B. Mansfield, “Shooting in Albania”, s. 443-456.
Cilt 58 (Eylül 1858): Charles Augustus Murray, “Sketches from Egypt”, s. 266-270.
Cilt 60 (Temmuz 1859): “A Visit to Mount Ararat”, s. 111-121.
Cilt 61 (Ocak 1860): “Egypt & the Suez Canal”, s. 134-150.
Cilt 62 (Ekim 1860): “The Financial Condition of Turkey”, s.483-488.
Cilt 63 (Mayıs 1861): “The Turkish Diffuculty”, s. 564-569.
Cilt 64 (Eylül 1861): Libanus (?), “Said Bey Jumblatt”, s. 366-374.
Cilt 67 (Haziran 1863): Frances Power Cobbe, “The City of Peace [Jerusalem]” s. 719-738.
Cilt 69 (Nisan 1864): Henry A. Tilley, “Russia and Her Dependencies in Caucasus”, s. 387-399.
Cilt 76 (Ekim 1867): “Turkey and the Crimean War: With Variations”, s. 503-517.
Cilt 81 (Nisan 1870): John Vickers (?), “The Future of Turkey”, s. 531-539.
Cilt 82 (Ağustos 1870): William Gifford Palgrave, “Mohametanism in the Levant”, s. 198-217.
Cilt 82 (Eylül 1870): William Gifford Palgrave, “Mohametanism in the Levant”, s. 303-321.
Cilt 82 (Ekim 1870): William Gifford Palgrave, “Mohametanism in the Levant”, s. 468-482.
Cilt 83 (Ocak 1871): F. W. Newman, “On the Causes of the Crimean War”, s. 1-13.
Cilt 85 (Şubat 1872): William Gifford Palgrave, “The Mohametan Revival”, s. 246-260.
Cilt 86 (Eylül 1872): Francis Dwyer, “Servia”, s. 341-356.
Cilt 88 (Aralık 1873), Humphry Sandwith, “A Trip to Bosnia”, s. 698-713.
Cilt 89 (Haziran 1874): “Russia and Turkey”, s. 671-687.
Cilt 93 (Ocak 1876): Evelyn Carrington Martinengo-Caesaresco, “Armenian Folk Songs”, s. 1-24.
Cilt 94 (Temmuz 1876): * E. H. Kilian, “Austria and turkey”, s. 1-24.
** Henry Sneyd, “The Koran versus Turkish Reform”, s. 72-83.
Cilt 94 (Ağustos 1876): Humphry Sandwith, “From Belgrade to Constantinople”, s. 230-249.
Cilt 94 (Ekim 1876): Francis William Neoman, “Causes and Objects of the Crimean War”, s. 522-536.
Cilt 94 (Kasım 1876): E. H. Kilian, “The Bulgarians”, s. 537-560.
Cilt 94 (Aralık 1876): Edwin de Leon, “Notes on the Turk”, s. 686-697.

- Cilt 95 (Nisan 1877):** Roger D. Upton, “On the Bedaween of the Arabian Desert: Notes of a Recent Visit”, s. 432-443.
- Cilt 95 (Mayıs 1877):** J. C. McCoan, “Slavery in Egypt”, s. 563-570.
- Cilt 95 (Haziran 1877):** J. C. McCoan, “The War in Asia: Recollections of the Last Campaign [1854-1856]”, s. 675-688.
- Cilt 96 (Eylül 1877):** J. C. McCoan, “The Caliphate”, s. 399-405.
- Cilt 96 (Ekim 1877):** “Austria, Germany and the Eastern Question”, s. 407-416.
- Cilt 98 (Ağustos 1878):** J. C. McCoan, “The Races of Asiatic Turkey”, s. 135-147.
- Cilt 98 (Eylül 1878):** * J. C. McCoan, “The Resources and Products of Asiatic Turkey”, s. 269-278.
- **** “Peace with Honour [In Turco-Russian War]”, s. 385-395.
- Cilt 98 (Ekim 1878):** J. C. McCoan, “Slavery and Poligamy in Turkey”, s. 403-413.
- Cilt 98 (Kasım 1878):** J. C. McCoan, “How Turkey in Asia is Governed?”, s. 545-558.
- Cilt 98 (Aralık 1878):** J. C. McCoan, “Public Works in Asiatic Turkey: Existing and Projected”, s. 697-712.
- Cilt 99 (Mayıs 1879):** A. J. Wilson, “The Game of Egyptian Finance”, s. 533-547.
- Cilt 99 (Mayıs 1879):** [One Who Has Lived There], “Reform in Asiatic Turkey”, s. 626-634.
- Cilt 102 (Ağustos 1880):** A. H. Sayce, “a Forgotten Empire in Asia Minor [the Hitite Empire]”, s. 223-233.

The London Magazine

Ocak 1820-Haziran 1829

On yılı aşmayan kısa ömrüne rağmen döneminin en önemli dergilerinden birisiydi. Yazılarının yansızlığı ve mükemmelliği ile ün yapmıştı. Carlyl, Lamb, Hazlitt, De Quincy gibi yazarların katkıda bulunduğu dergi çok geniş bir konu spektrumuna sahipti. Hiçbir zaman yüksek bir tiraja ulaşamamasına rağmen, yayın hayatının son dört yılı dışında çok etkili bir dergi olmuştur.

- Cilt 9 (Şubat 1824):** James J. Morrier, “The Adventures of Hajji Baba of Isphahan”, s. 193-197.
- Cilt 10 (Aralık 1824):** Henry Southern, “The Fanariotes of Constantinople”, s. 561-570.
- Cilt 3 [Yeni Seri] (Aralık 1825):** “Letters From Constantinople”, s. 527-532.
- Cilt 4 [Yeni Seri] (Ocak 1826):** “Henry Southern, “Greece in 1825”, s. 1-17.

The London Quarterly Review
Eylül 1853-Ekim 1900[1971]

Ondokuzuncu yüzyıl ortalarına uzun ömürlü ve etkili sekter dergilerinden birisidir. 1968 yılında *Church Quarterly Review* ile birleşerek *Church Quarterly* adını aldıktan sonra yayın hayatı 1971 yılında sona ermiştir. Amacı ve misyonu Methodist düşüncenin saygınlığını, prestijini ve “doğruluğu”nu savunmaktır. Derginin altı kurucusundan beşi papazdı ve bunlar arasında en etkili isim ise Dr. James Harrison Rigg’dir. Süreli yayınlar üzerindeki pul vergisinin kaldırılmasından sonra diğer dinci süreli yayınlarla yarışmak üzere çıkarıldı. Ancak kapsamını dinsel alanla sınırlı tutmadı; edebi konularla ilgilenme iddiası da taşıdı. 1883 Ekim’inde başlayan ikinci seri ile yayın politikası değişikliğe uğradı ve değişik konularla ilgilenilmeye başlandı. Dinsel ya da laik “Doğu”ya ilişkin konulara bir hayli ilgi gösterdiği söylenebilir.

Cilt 1 (Eylül 1853): R. W. Monsell, “Christian Population of the Turkish Empire”, s. 1-38.

Cilt 5 (Ocak 1856): James Dixon, “The War [Crimean] in Asia”, s. 499-533.

Cilt 6 (Nisan 1856): W. B. Pope, “The Siege of Kars”, s. 105-119.

Cilt 29 (Ocak 1868): R. M. Monsell, “The Eastern Question”, s.399-462.

Cilt 33 (Ocak 1870): “Egypt & the Suez Canal”, s. 441-456.

Cilt 45 (Ocak 1876): H. P. Huges, “The Exploration of Palestine”, s. 277-322.

Cilt 46 (Nisan 1876): “Christian Populations in Turkey”, s. 81-104.

Cilt 47 (Ocak 1877): “The Turkish Power: Its Origin, History and Character”, s. 265-292.

Cilt 51 (Ocak 1879): J. K. James, “The People of Turkey”, s. 405-424.

Cilt 67 (Ocak 1887): “The Turkish Advance and Retreat in Eastern Europe”, s. 298-319.

Cilt 83 (Ekim 1894): U. A. Forbes, “The Egyptian Patriotic Movement of 1893”, s. 111-127.

Cilt 84 (Temmuz 1895): “Some Phases of the Eastern Question”, s. 332-353.

Cilt 91 (Ocak 1899): Agnes Smith Lewis, “Palestinian Syriac Lectionaries of the Bible”, s. 75-86.

The London Review
Şubat 1829-Mart 1829

Yazarları dönemin ünlü simaları olmasına karşın iki sayı çıkabilen bir dergi. Başarısızlığı editöryal politikasına ve yazılarının “kitabî”liğine bağlanmaktadır. Yayınlanan iki sayıda yer alan 24 makaleden bir tanesinin Türkiye ilgili olduğu görülmektedir.

Cilt 1 (Mart 1829): Joseph Dornford, “War with Turkey”, s. 502-521.

Longman's Magazine

Kasım 1882-Aralık1900 [1905]

Longman, Green & Co. Yayınevi tarafından aylık popüler bir “aile” dergisi olarak 1882 yılı sonlarında yayınlanmaya başlandı. Yayın politikası siyasal ve dinsel konulardan uzak durmak üzerine kurulmuştu. Dergi, “bu ülkedeki ve dünyanın her yerindeki insanları ve adetlerini inceleyecekti”. Başlangıçta 74.000 olan tirajı 1890’larda 4.000’lere kadar düştü. Birkaç istisna dışında tüm yazılar imzalıydı. Dergiye katkıda bulunan ünlüler arasında, Thomas Hardy, Robert L. Stevenson, R. Kipling, W.H. Hudson ve Henry James’in adı belirtilebilir. Yayın hayatı boyunca katkıda bulunan 406 kişiden 98’inin kadın olması da ayrıca dikkate değer.

Cilt 9 (Kasım 1886): John Knox Laughton, “Hobart Pasha”, s. 32-43.

Cilt 28 (Haziran 1896): Georgina Max Müller, “Letters on Turkey [Part I]”, s. 135-149.

Cilt 28 (Temmuz 1896): Georgina Max Müller, “Letters on Turkey [Part II]”, s. 239-250.

Macmillan's Magazine

Kasım 1859-Aralık 1900 [1907]

Blackwood ve *Cornhill* dergilerine rakip olmak üzere Macmillan & Co. yayınevince çıkarılan aylık bir dergi idi. “Gezi notları, öykü ve şiiri, siyasal ve dinsel makalelerle bir arada sunacak” bir dergi olarak yola çıktı. Her sayıda siyasi bir makale, bir tefrika, bir edebi ya da felsefi yazı ya da gezi notları ve bir şiir ya da kısa öykü yer alırdı. Yukarıda anılan rakiplerinden farklılığı, siyasal konulara partizan açıdan değil de “felsefi” açıdan bakma iddiasından kaynaklanıyordu. Bununla birlikte 1885 yılından sonra edebi konulara ağırlık verilmeye başlandı. Ondokuzuncu yüzyıldaki 41 yıllık yayın hayatı boyunca yayınlanan 3.978 makaleden 58’i (%1.4) Türklerle ilgiliydi.

Cilt 1 (Mart 1860): J. W. Blakesley, “M. De Lesepe and the Suez Canal”, s. 407-416.

Cilt 2 (Ekim 1860): C. M. Kennedy, “The Christian Subjects of Turkey”, s. 452-463.

Cilt 6 (Ağustos 1862): Georgina Mary Muir Mackenzie, “Montenegro, the Herzegovine and the Slavonic Population of Turkey”, s. 345-352.

Cilt 7 (Nisan 1863): Philip Christitch, “Servia in 1863”, s. 498-504.

Cilt 8 (Haziran 1863): Georgina Mary Muir Mackenzie, “Exodus of Mussulmans from Srebia”, s. 87-96.

Cilt 11 (Ocak 1865): Lucy Duff-Gordon, “Masr-el Kahira; Cairo: Extracts from the Letters of Lady Duff-Gordon”, s. 177-181.

- Cilt 11 (Ocak 1865):** Lucy Duff-Gordon, “Extracts from Lady Duff-Gordon’s Letters from Egypt”, s. 362-370.
- Cilt 12 (Mayıs 1865):** Alexander Duff-Gordon, “A Trip to the Isthmus of Suez”, s. 20-22.
- Cilt 12 (Eylül 1865):** Lucy Duff-Gordon, “Letters from Egypt”, s.109-112.
- Cilt 14 (Mayıs 1866):** Lucy Duff-Gordon, “On the Nile”, s. 24-29.
- Cilt 14 (Temmuz 1866):** Thomas Huges [?], “Baker’s Exploration of the Nile Sources”, s. 205-218.
- Cilt 15 (Ocak 1867):** William Gifford Palgrave, “A Visit to the Upper Egypt in the Hot Season”, s. 247-256.
- Cilt 21 (Kasım 1869):** F. A. Eaton, “The Suez Canal”, s. 82-95.
- Cilt 31 (Aralık 1874):** Thomas Huges, “Ismailia”, s. 99-107.
- Cilt 32 (Ağustos 1875):** Charles Clermont-Ganneon, “The Arabs in Palestine”, s. 361-373.
- Cilt 33 (Kasım 1875):** Alexander J. Wilson, “The Turkish Default”, s. 88-96.
- Cilt 33 (Ocak 1876):** Edward A. Freeman, “Montenegro”, s. 275-288.
- Cilt 35 (Kasım 1876):** Philip Christitch, “The Eastern question from the Point of View of the Eastern Christians [Part I]”, s.84-94.
- Cilt 35 (Aralık 1876):** Philip Christitch, “The Eastern Question from the Point of View of the Eastern Christians [Part II]”, s.158-176.
- Cilt 35 (Mart 1877):** Marwood Tucker, “Constantinople: A Sketch During the Conference”, s. 397-402.
- Cilt 36 (Temmuz 1877):** A. H. Wavell, “A Russian Account of the Seat of War in the Asiatic Turkey”, s. 251-256.
- Cilt 37 (Şubat 1878):** G. J. Playfair, “A Month with the Turkish Army in the Balkans by an Artillery Officer”, s.286-298.
- Cilt 37 (Şubat 1878):** James Bryce, “Constantinople”, s. 337-352.
- Cilt 38 (Ağustos 1878):** * Malcolm Laing Meason, “In the Turkish Service”, s. 302-312.
- *** R. Hamilton Lang, “Cyprus [Part I]”, s. 325-336.
- Cilt 38 (Eylül 1878):** R. Hamilton Lang, “Cyprus [Part II]”, s. 337-347.
- Cilt 38 (Ekim 1878):** Arthur J. Evans, “The Austrians in Bosnia”, s. 495-504.
- Cilt 39 (Kasım 1878):** * R. Hamilton Lang, “Reform in Turkey”, s. 82-90.
- *** Garnet Wolseley, “Letter from Cyprus”, s. 96.
- Cilt 39 (Şubat 1879):** R. Hamilton Lang, “Notes on Turkish Reform”, s. 354-356.
- Cilt 40 (Mayıs 1879):** George Augustin Macmillan, “Jannina: Greek or Turkish?”, s. 90-96.

- Cilt 40 (Eylül 1879):** R. Hamilton Lang, "Cyprus: Is It Worth Keeping?", s. 441-448.
- Cilt 41 (Nisan 1880):** Golden Horn [Laurence Oliphant], "Backsheesh (In Turkey)", s. 484-495.
- Cilt 42 (Eylül 1880):** Eugene Schuyler, "A Turkish Historian of a War with Russia (Part I)", s. 357-367.
- Cilt 42 (Ekim 1880):** Eugene Schuyler, "A Turkish Historian of a War with Russia (Part II)", s. 428-435.
- Cilt 46 (Haziran 1882):** * De Wilton (?), "Egypt: Cairo in April 1882", s. 166-171.
** Percy A. Barnett, "Egypt: An Oriental Prison and Prisoners", s. 172-176.
- Cilt 46 (Ekim 1882):** H. Sutherland Edwards, "Moltke's Campaign Against the Egyptians", s. 473-481.
- Cilt 47 (Ocak 1883):** Stanley Lane-Poole, "Ottoman Poetry", s. S. 224-235.
- Cilt 47 (Şubat 1883):** C. A. Fyffe, "France, Egypt and the Suez Canal in 1875: An Unpublished Document", s. 303-304.
- Cilt 48 (Ağustos 1883):** J. Theodore Bent, "Two Turkish Islands Today [Chios & Samos]", s. 299-309.
- Cilt 49 (Aralık 1883):** John Morley, "Two Books on Egypt", s. 125-131.
- Cilt 49 (Mart 1884):** R. L. Playfair, "The Jeddah Massacres and the Slavery in the Red Sea", s. 384-393.
- Cilt 53 (Şubat 1886):** R. Hamilton Lang, "The Situation in Egypt", s. 246-256.
- Cilt 59 (Ocak 1889):** Hannah Lynch, "A Story of Chios", s. 202-218.
- Cilt 59 (Nisan 1889):** C. J. Cornish, "A Turkish Democrat [Kemal Bey]", s. 452-457.
- Cilt 60 (Ağustos 1889):** D. G. Hoggarth, "In Macedonia", s. 281-288.
- Cilt 70 (Ekim 1894):** M. J. Fawelly, "British Rights in Egypt", s. 464-467.
- Cilt 79 (Ocak 1899):** Spencer Brodhurst, "An Egyptian Protectorate", s. 171-181.
- Cilt 79 (Şubat 1899):** Daisy Huge Price, "Valda Hânem: the Romance of a Turkish Harem", s. 241-256.
- Cilt 79 (Mart 1899):** Daisy Huge Price, "Valda Hânem: the Romance of a Turkish Harem", s.321-339.
- Cilt 79 (Nisan 1899):** Daisy Huge Price, "Valda Hânem: the Romance of a Turkish Harem", s. 401-418.
- Cilt 80 (Mayıs 1899):** Daisy Huge Price, "Valda Hânem: the Romance of a Turkish Harem", s. 1-16.
- Cilt 80 (Haziran 1899):** Daisy Huge Price, "Valda Hânem: the Romance of a Turkish Harem", s. 81-104.
- Cilt 80 (Temmuz 1899):** Daisy Huge Price, "Valda Hânem: the Romance of a

Turkish Harem”, s. 161-172.

Cilt 80 (Ağustos 1899): Daisy Huge Price, “Valda Hânem: the Romance of a Turkish Harem”, s. 241- 258.

Cilt 80 (Eylül 1899): Huge Price, “Valda Hânem: the Romance of a Turkish Harem”, s. 321- 335.

Monthly Chronicle

Mart 1838 – Haziran 1841

Doğa felsefesi ve astronomi hocası Profesör Dionysius Lardner tarafından “en yeni ve en taze bilgileri, çeşitli bölümler halinde, yeterince okuma imkânı bulamamış çalışan insanların hizmetine sunmak” amacıyla kurulan bir dergiydi. Yayınlandığı yaklaşık üç yıl boyunca hayatın her alanına ilişkin ilginç ve bilgilendirici yazılar içermesine rağmen uzun ömürlü olamamıştır. Nedeni yazıların “ağır ve sıkıcı” olmasına bağlanmaktadır. G. Mazzini, L. Blanchard, W. Hazlitt ve G. H. Lewes gibi dönemin ünlü yazar ve gazetecilerine sayfalarında yer vermiştir. Yayınlandığı sürece dergide yer alan 370 makaleden yalnızca bir tanesi Türkiye ile ilgilidir.

Cilt 3 (Temmuz 1839): “Our Eastern Relations: Convention between Turkey & Great Britain”, s. 60-68.

The National Review

Temmuz 1855 – Kasım 1864

Aynı adla yayınlanan iki dergiden ilki, 19. yüzyıl İngiltere’sinin önemli Unitarian yayın organlarından birisiydi. 1845-1855 yıllarında arasında yayınlanmış olan Unitarian *The Prospective Review*’un devamı olarak 19 kişiden toplanan 50-200 sterlin bağışlarla kurulan derginin amacı, “şu sırada İngiltere’de olduğundan farklı bir şekilde, genel prensiplere sürekli vurgu yapmak.. özellikle de İngiliz karakterini vurgulamak” olarak belirtilmişti. Tipik bir orta yol dergisi olarak nitelenebilecek derginin yazarları birkaçı kadın olmak üzere 9-10 kişiydi. İlk çıktığında 500 dolaylarında satarken 5-6 yıl sonra tirajı 1.500’e ulaştı. Tirajının düşük olmasına karşın düşünce, edebiyat ve toplumsal konularda etkili olduğu söylenebilir. Toplam 366 makalesinden 5’i Türkiye ile ilgilidir.

Cilt 1 (Ekim 1855): [W. R. Greg ?], “The Fall of Sebastopol”, s. 478-487.

Cilt 2 (Ocak 1856): J. J. Tayler, “Phoenicia”, s. 156-177.

Cilt 7 (Ekim 1858): Gottfried Kinkel, “the Sculptures from Halicarnassus in the British Museum”, s. 296-332.

Cilt 9 (Ekim 1859): Franklin Lushington, “Senior’s *Journal in Turkey & Greece*”, s. 316-339.

Cilt 19 (Kasım 1864): E. B. Lomer (?), “The Russian Version of the Crimean War”, s. 107-143.

The National Review

Mart 1883- Aralık 1900 [1960]

“*The National Review* parti organı değildir, sayfaları söyleyecek sözü olan ve bunu söylemesini bilen bütün Muhafazakârlara açıktır” denmesine karşın Tory’lerin (Muhafazakâr Parti) organı olmaktan kurtulmadı. Her şeyden önce ilk editörü Alfred Austin (1883-1887) bir partili idi. Gladstone yönetiminin (Liberal-Whig) halkın pek çok talebine cevap verememesi dergiye bolca malzeme sağlıyordu. Dergi kadınlara oy hakkı konusuna 1880’lerin sonunda sayfalarında önemlice bir yer ayırmıştır. Yüzyılın sonlarına doğru ise 10.000’lik tiraja ulaşmayı başarmıştır. Dergide yayınlanan 2.500’ü aşkın makalenin 14’ü Osmanlı İmparatorluğu ve Türklerle ilgilidir.

Cilt 1 (Ağustos 1883): Philip Vernon Smith, “The .... and the British Troops in Egypt”, s. 874-884.

Cilt 4 (Ocak 1885): Demetrius C. Boulger, “Railways in Asiatic Turkey”, s. 620-630.

Cilt 5 (Temmuz 1885): Carlde Malortie, “Our Work in Egypt”, s. 668-680.

Cilt 6 (Eylül 1885): Arminius Vambery, “My Lecturing Tour in England”, s. 11-25.

Cilt 6 (Ocak 1886): Andrew T. Sibbald, “The Original Institution of the Turkish Army”, s. 679-692.

Cilt 11 (Mart 1888): Ulick Ralph Burke, “What We Have Done for Cyprus?”, s. 103-114.

Cilt 11 (Mayıs 1888): W. F. Lawrence, “The English in Egypt”, s. 344-353.

Cilt 14 (Kasım 1889): F. C. Conybeare, “Armenia & Armenians”, s. 295-315.

Cilt 21 (Nisan 1893): Rafiüddin Ahmad, “England in Relation to Mohamedan States”, s. 187-195.

Cilt 24 (Kasım 1894): Stanley Lane-Poole, “The Attacks on Lord Stratford de Redcliffe”, s. 316-333.

Cilt 25 (Mart 1895): J. St.Loe Strachey, “Tunis and Egypt”, s. 21-34.

Cilt 26 (Aralık 1895): [A Turkish Gentleman of High Position], “A Turkish Note on the Turkish Question [in French]”, s. 569-572.

Cilt 27 (Nisan 1896): T. H. Farrer, “Egypt and England”, s. 166-177.

Cilt 27 (Haziran 1896): T. H. Farrer, “Justice to Egypt”, s. 483-488.

The New Monthly Magazine

Ocak 1821-Aralık 1884

Geçirdiği ad değişiklikleriyle 19. yüzyılın önemlice bir bölümünde gündemde kalan bir dergi olarak karşımıza çıkmaktadır. 1814-1820 yılları arasında yayınlanan aynı adlı dergiden sonra enerjik işadamı ve işbilir yayıncı Henry Colburn'un yarattığı bir süreli yayındı. Yüzyılın ortasında *New Monthly Magazine* fiyatının yüksekliğine rağmen yüksek tirajlı (4.000-5.000) bir dergiydi ve Charles Lamb, Stendhal, William Hazlitt ve Horace Smith gibi yazarlarına o dönem için yüksek sayılabilecek telif ücretleri ödüyordu. 1845 yılında sahip değiştirdi ve William H. Ainsworth tarafından satın alındı. Bu tarihten itibaren Türkiye ile ilgili makalelerin sayısı arttı. Yaklaşık 65 yıllık yayın hayatı boyunca dergiden yayınlanan 5.180 makaleden 42'si Türkiye ile ilgiliydi. 1814-1820 yılları dışarda bırakılırsa, derginin geçirdiği ad değişiklikleri şöyle oldu: *The New Monthly Magazine and Literary Journal* (1821-1836); *The New Monthly Magazine and Humorist* (1837-1852); *The New Monthly Magazine* (1853-1881); *The New Monthly* (Ocak-Ekim 1882) ve *The New Monthly Magazine* (1882-1884).

Cilt 17 (Ekim 1826): "Recollections of Turkey", s. 305-314.

Cilt 19 (Şubat 1827): "Recollections of Turkey", s.137-149; 395-400.

Cilt 20 (Temmuz-Ağustos 1827): "Recollections of Turkey", s. 87-96; 181-190.

Cilt 22 (Şubat 1822): "The Dancing and Howling Dervishes of Constantinople", s. 152-161.

Cilt 23 (Ağustos 1828): "Observations on the Greek Question", s. 113-122.

Cilt 26 (Ağustos 1829): "Constantinople", s. 184-190.

Cilt 26 (Ekim 1829): "A Vision of Constantinople at Midnight [An Anonymous Poem]", s. 395.

Cilt 32 (Ağustos 1831): [C. M. F.], "A Story of the Plague at Constantinople", s. 166-172.

Cilt 41 (Mayıs 1834): [M. M.], "What is to be Done with Turkey?", s. 33-40.

Cilt 47 (Ağustos 1836): "Reform in European turkey", s. 475-478.

Cilt 59 (Mayıs 1840): Isabella Romer, "Some Account of the Turkish Pretender", s. 14-25.

Cilt 67 (Ocak Nisan 1843): "Correspondence of Lady Hester-Stanhope from Turkey, Syria & Etc.", s. 8-21; 227-240.

Cilt 70 (Ocak-Nisan 1844): Marchioness Londonderry, "Narrative of a Visit to the Courts of Vienne, Constantinople, Athens & Naples", s. 25-40; 216-237; 402-414; 539-548.

Cilt 77 Temmuz 1846): W. Francis Ainsworth, "Ibrahim Pasha in Syria", s. 348-366.

Cilt 79 (Nisan 1847): W. Francis Ainsworth, "Ascent of the Tigris", s. 502-515.

- Cilt 88 (Nisan 1850):** “Turkey and Its Destiny”, s. 433-451.
Cilt 89 (Mayıs 1850): “The Survey of the Euphrates”, s. 122-128.
Cilt 90 (Ekim 1850): “Smyrna: The ‘City of Figs’ [From A Levantine Journal by Mahmouz Effendi]”, s. 150-158.
Cilt 93 (Aralık 1851): The Mountain Tribes of Turkey in Europe”, s. 394-409.
Cilt 98 (Temmuz 1853): “Turkey & Russia: the Holy Sepulchre and Syria”, s. 271-287.
Cilt 98 (Ağustos 1853): The Eastern Question”, s. 415-422.
Cilt 100 (Nisan 1854): “Armenia”, s. 464-474.
Cilt 101 (Mayıs 1854): * “On the Turkish Question: A Glance at the Political State of Europe at Present and in Future”, s. 74-82.
** “Schamyl: The Warrior Prophet of the Caucasus”, s. 83-95.
Cilt 101 (Haziran 1854): “The Turkish Campaign of 1829”, s. 152-161.
Cilt 101 (Ağustos 1854): Nicholes Michell, “Constantinople [A Poem]”, s. 440-441.
Cilt 103 (Şubat 1855): “Our Camp in Turkey”, s. 246-252.
Cilt 106 (Şubat 1856): “Omar Pasha’s Campaign in Asia”, s. S.127-138.
Cilt 109 (Şubat 1857): “The Euphrates & War in Persia”, s. 183-188.
Cilt 111 (Kasım 1857): “Three Weeks in Pera”, s. 352-367.
Cilt 135 (Eylül 1865): “The Canal of Suez and the French in the Land of Goshen”, s. 1-12.
Cilt 138 (Aralık 1866): The Turks in Europe and the Candian Insurrection”, s. 378-395.
Cilt 144 (Mart 1869): “The Euphrates Expedition”, s. 347-366.
Cilt 148 (Ocak 1871): “The Black Sea Question”, s. 1-13.
Cilt 1 [Yeni Seri] (Ocak 1872): “The Euphrates Valley Railway”, s. 34-41.
Cilt 1 [Yeni Seri] (Şubat 1872): “The Euphrates Valley Railway”, s. 112-120.
Cilt 3 [Yeni Seri] (Mart 1873): “The Euphrates Valley Route to India”, s. 228-232.
Cilt 9 [Yeni Seri] (1876): William Francis Ainsworth, “Turkey: Its Natural History and Resources”, s. 285-295; s.415-424; 497-505; 646-656.
Cilt 10 [Yeni Seri] (1876): William Francis Ainsworth, “Turkey: Its Natural History and Resources”, s. 24-35; 186-194; 301-312; 419-426; 546-555.
Cilt 15 [Yeni Seri] (1878): * “Turkey in Asia: A Residential Point of View”, s. 287-293.
** “Roads and Railroads in Turkey in Asia”, s. 428-435; 499-506.
Cilt 17 [Yeni Seri] (Haziran 1880): “Our Portraits: James William Redhouse”, s. 662-669.

Özet:

XIX. yüzyıl Osmanlı toplum tarihinin en önemli kaynaklarından birisi de İngiliz süreli yayınlarında yer alan çalışmalardır. bu yazı serisinde 45 süreli yayında bulunan 1.067 bibliyografik künye yayınlanmaktadır. Bu kez künyelerin yayınlandığı dergiler *The Fortnightly Review* (Mayıs 1865-Aralık 1900 [1928]), *Fraser's Magazine* (Şubat 1830-Ekim 1882), *The London Magazine* (Ocak 1820-Haziran 1829), *The London Quarterly Review* (Eylül 1853-Ekim 1900 [1971]), *The London Review* (Şubat 1829-Mart 1829), *Longman's Magazine* (Kasım 1882-Aralık 1900 [1905]), *Macmillan's Magazine* (Kasım 1859-Aralık 1900 [1907]), *Monthly Chronicle* (Mart 1838-Haziran 1841), *The National Review* (Temmuz 1855-Kasım 1864), *The New Monthly Magazine* (Ocak 1821-Aralık 1884) and *The National Review* (Mart 1883-Aralık 1900 [1960])dır.

Anahtar sözcükler: XIX. yüzyıl Osmanlı toplumu, İngiltere, süreli yayınlar tarihi, bibliyografya.

Abstract:

One of the main sources for the XIX. century Ottoman society is the articles published by the English review and magazines. Bibliography of 1067 articles published in 45 of these periodicals will be introduced together with descriptions of the periodicals and authors; this time included, *The Fortnightly Review* (May 1865-December 1900 [1928]), *Fraser's Magazine* (February 1830-October 1882), *The London Magazine* (January 1820-June 1829), *The London Quarterly Review* (September 1853-October 1900 [1971]), *The London Review* (February 1829-March 1829), *Longman's Magazine* (November 1882-December 1900 [1905]), *Macmillan's Magazine* (November 1859-December 1900 [1907]), *Monthly Chronicle* (March 1838-June 1841), *The National Review* (July 1855-November 1864), *The New Monthly Magazine* (January 1821-December 1884) and *The National Review* (March 1883-December 1900 [1960]).

Keywords: XIX. century Ottoman society, England, history of periodicals, bibliography.

YENİ...

**ANKARA KEÇİSİ
VE
ANKARA TİFTİK DOKUMACILIĞI**

*TÜKENEN BİR ZENGİNLİĞİN VE ÇÖKEN BİR SANAYİNİN
TARİHSEL ÖYKÜSÜNDE KESİTLER*

ERMAN TAMUR

ato

Ankara Ticaret Odası

Bu kitabı satın almak için hemen tıklayın!..

www.sanatkıtabevi.com.tr